

det i paagældende Fald bør forøges, skal blot bemærkes, at det, for saa vidt muligt at forøge Delingen af Børnene og derigennem at skaffe Læreren mere jævndrende Børn at undervise, maa følges som fast Regel, at der ansættes en ny Lærer ved den bestaaende Skole eller til den knyttes en Forskole, fremfor at der oprettes et nyt Skoledistrikt, og endvidere at Forøgelsen af Lærerkrafterne ved en Skole benyttes til Forøgelse af Antallet af fremadskridende Klasser og ikke til Oprettelse af Parallellklasser.

Til § 3.

Bestemmelsen om, at der ved Oprytningen fra en Klasse til en anden stedse skal tages et særligt Hensyn til Børnets Fremgang og Modenhed, trænger formentlig ikke til nogen nærmere Begrundelse.

Til § 4.

Som det vil ses, er der blandt de Fag, der ubetinget skulle læres i alle Landets Skoler, foreslaaet optaget Historie og Geografi — hvorved selvfølgelig i første Række tænkes paa Fædrelandets Historie og Geografi — samt Naturkundskab, og for Købstæderne desuden Gymnastik for Pigerne samt kvindeligt Haandarbejde, hvilke to sidste Fag ligeledes ere foreslaaede som obligatoriske for Skolerne paa Landet, for saa vidt der ved den paagældende Skole er ansat en Lærerinde, eller hvor den fornødne Lærerkraft uden uforholdsmæssige Ofre for Kommunen paa anden Maade kan tilvejebringes.

Fordringen om, at Historie og Geografi skulle læres i Skolerne, gaar ikke ud over, hvad der i de allerfleste Skoler saavel i Købstæderne som paa Landet allerede er Brug, og noget lignende gælder for Købstædernes Vedkommende om kvindeligt Haandarbejde og — om end i mindre Grad — tillige om Gymnastik for Pigerne. Undervisningen i Naturkundskab omfatter vel begrebsmæssigt en Række Discipliner, som ikke ville kunne medtages i Skoler af den heromhandlede Art, og Fordringen til Undervisningen i dette Fag skal derfor ogsaa forstås med den bestemte Begrænsning, at Læreren paa Landet bibringer Børnet de almindeligste Forestillinger fra Dyreriget og Planteverdenens Omraade og giver det et Begreb om Naturens Hovedlove, saaledes som disse fremstilles i Naturlæren, medens Undervisningen i Købstadskolerne selvfølgelig vil kunne gaa væsentlig videre. Med denne Begrænsning meddeles Undervisning i Naturlæren allerede i et Flertal af Købstadskoler og i en Del Skoler paa Landet. Kvindeligt Haandgærning og navnlig Gymnastik for Piger ere hidtil kun

undtagelsesvis bleve optagne blandt Fagene i en Skole paa Landet, og man har derfor næret overvejende Betænkelse ved at stille en ubetinget Fordring om, at disse Fag skulle medtages ved Undervisningen i Skoler af denne Art; derimod bør dette formentlig ske, hvor der ikke fra Kommunens Side vil kunne rejses nogen væsentlig Indvending mod en saadan Ordning fra et økonomisk Synspunkt; særlig synes det ønskeligt, at den kvindelige Ungdom i langt videre Omfang, end det hidtil har fundet Sted, lærer de almindeligste under kvindelig Haandgærning faldende Færdigheder.

Furuden de Fag, i hvilke der saaledes efter ovenstaaende skal undervises enten ubetinget eller hvor Forholdene tillade det, har Lovforslaget angivet nogle andre, nemlig for Skolerne i Købstæderne Tegning, Sløjd og kvindeligt Husgærning og for Skolerne paa Landet Sløjd, som efter den stedlige Skolebestyrelses Forslag kunne optages som Undervisningsfag, saaledes at det er overladt til nærmere Fastsættelse ved Skoleplanen, om Deltagelsen i Undervisningen heri skal kunne fremtvinges. Af de nævnte Fag er der intet, om hvilket man vilde anse det for i og for sig nødvendigt, at de medtages ved Undervisningen i Skolen; paa den anden Side maa det om dem alle siges, at Uddannelsen i dem kun vilde være Børnet til Nytte, ligesom der navnlig med Hensyn til Sløjd og kvindeligt Husgærning i de senere Aar saavel her i Landet som i Udlandet er virket for at lægge Undervisningen praktisk til Rette, og fra mange Sider næres der derfor et bestemt Ønske om at faa disse Fag medoptagne til Undervisning i Skolen. Det vil da formentlig findes at være en naturlig Vej at gaa, at lade vedkommende Kommunalbestyrelse og Skolekommission selv afgøre, om og i hvor stort et Omfang saadan Undervisning skal meddeles, og samtidig at aabne Udgang til, saa vidt det maatte findes fornødent, at skaffe Garanti for Deltagelsen fra Børnernes Side i Undervisningen.

Udover en Angivelse af de Fag, i hvilke der skal eller kan undervises i Skolerne, har man ikke troet at burde gaa med Hensyn til den løvbundne Ordning, saaledes at Omfanget af det Undervisningsstof, der i det enkelte Fag skal være tilegnet, ligesom enhver Angivelse af de Metoder, der formenes at burde følges ved Undervisningen, maa overlades til nærmere administrativ Afgørelse med Hensyntagen til den Frihed, som paa sidste nævnte Omraade bør indrømmes Læreren.

Til § 5.

Naar nærværende Paragraf fordrer en aarlig Undervisningstid af mindst 41 Uger, er